

**„Szociális szolgáltatások modernizációja, központi és területi stratégiai tervezési kapacitások megerősítése, szociálpolitikai döntések megalapozása”
TÁMOP 5.4.1. Kiemelt projekt**

“A kábítószer-probléma kezelésével összefüggő szolgáltatások fejlesztése” pillér

IV.1. Helyi szükséglet-meghatározási és szolgáltató-háló értékelési rendszer kialakítása

IV. 1.4.1.2. A kiválasztott kistérségekben a rendszer létrehozása és működésbe helyezése, önálló kistérségi szükséglet-meghatározási és szolgáltató háló értékelési projektek megvalósítása, a fenntarthatóság szempontjainak beépítése a helyi rendszerek működésébe.

TANULMÁNY

Kezelő-ellátó intézményrendszer helyi fejlesztése

Észak–Pest Régió

Készítette:

MÁTRIX Egyesület

dr. Csorba József

A Nemzeti Család-és Szociálpolitikai Intézet megbízásából

2011.

TARTALOMJEGYZÉK

- 1) A intézmény rendszer általános jellemzői
- 2) Regionális fejlesztési célok
- 3) Fejlesztési célok összegzése
- 4) Fejlesztési prioritások meghatározása
- 5) A tervezet fejlesztés főbb lépései
- 6) Részletes ütemterv
- 7) Megvalósult lépések
- 8) Összegzés
- 9) Mellékletek

1) A intézmény rendszer általános jellemzői

- a régióban az egészségügyi és szociális ellátási rendszer aránylag fejlett, amely heterogén az ellátási spektrum és a tulajdonosi háttér szempontjából
- széles körű ellátási típusok elérhetők
- az együttműködési rendszer szerteágazó regionális, budapesti és országos szinten
- az ellátásban két fő központ körvonalazódik
- a fejlesztési célok szempontjából egyetértés van az intézmények között
- a hiányos vagy hiányzó szolgáltatások csak részben regionális problémák

2) Regionális fejlesztési célok

Az előzetes tanulmányok alapján az Észak Pest régióban a következő intézmény – szolgáltatás fejlesztés jelentene prioritást, ezek a fejlesztésen javítanák a szenvedély betegek integrált ellátási szintjét.

1) Korai kezelésbe vétel, megkereső programok fejlesztése, szolgáltatások közötti kommunikációs erősítése, koordináció megvalósítása

2) Képzési programok fejlesztése, szélesebb körű alkalmazása

3) Nappali ellátás fejlesztése, bővítése

4) Fiatalkorúak nappali ellátása

5) Védett munkahely

6) Szubsztitúciós programok elérhetőségének javítása

7) Információs rendszer kialakítása

3) Fejlesztési célok összegzése

Meghatározott célok	Hiányos szolgáltatás szintje	Megvalósításban bevonható egységek	Feladatok
<i>Korai kezelésbe vétel, Megkereső programok fejlesztése, szolgáltatások közötti kommunikációs erősítése, koordináció megvalósítása</i>	regionális	MÖSZ BSZSZ Drogstop Egyesület	Intézmények és szakemberek közötti kapcsolat erősítése, Koordinációs központ megnevezése
<i>Képzési programok fejlesztése, szélesebb körű alkalmazása</i>	regionális	Az összes együttműködő szakmai szervezet	Konkrét igények felmérése, időpontok, helyszínek megszervezése
<i>Nappali ellátás fejlesztése</i>		MÖSZ BSZSZ Drogstop egyesület Iránytű Alapítvány Drogprevenció Alapítvány Közösségi ellátás	Helyiség felkutatása Finanszírozás biztosítása
<i>Fiatalkorúak nappali ellátása</i>	országos	MÖSZ BSZSZ Drogstop egyesület Iránytű Alapítvány Drogprevenció Alapítvány Közösségi ellátás Nyíró Gyula Kórház	Helyiség felkutatása Finanszírozás biztosítása
<i>Védett munkahely</i>	országos		Helyiség felkutatása

			Finanszírozás biztosítása
<i>Szubsztitúciós programok elérhetőségének javítása</i>	országos	Nyíró Gyula K. Drogambulancia Drogprevenció Alapítvány	OEP finanszírozás biztosítása
<i>Információs rendszer kialakítása</i>	regionális	Az összes együttműködő szakmai szervezet	Konkrét igény felmérés Megjelenési forma (elektronikus, nyomtatvány) pontosítása

4) Fejlesztési prioritások meghatározása

A SWOT analízis áttekintése után és a regionális szakemberek közös egyetértése alapján a korai kezelésbe vétel, megkereső programok fejlesztése, szolgáltatások közötti kommunikációs- együttműködés erősítése, koordináció megvalósítása tűnik a legrealisabbnak.

Erősségek:	Gyengeségek:
Létező, jól működő megkereső programok Szakmai tudás Szándék az érdekelek részéről Alacsony finanszírozási igény Rejtőzködő populációs vizsgálatnál igényként fogalmazódik meg	A partnerek együttműködési szintje heterogén Még nem ismert partnerek bevonása
Lehetőségek:	Veszélyek, kockázatok:
Egységes megkereső program Hatékony koordinálás KEF támogatása.	Bizonyos partnerek elutasítják az együttműködést

A fenti fejlesztés megvalósítása komoly előrelépés lenne, úgy a célcsoport hatékony ellátása, mint a szervezeti-szakmai integráció szempontjából is.

5) A tervezett fejlesztés főbb lépései

- a fejlesztés céljainak általános meghatározása
- a fejlesztés regionális konkrét céljainak megfogalmazása

- a bevont intézményi, szakemberi kör meghatározása
- a program koordinátorainak megnevezése
- a program infrastrukturális háttérének pontosítása
- a munkamód meghatározása
- a fejlesztés elfogadása a regionális önkormányzatokkal, döntéshozókkal
- folyamatos kapcsolattartás
- a program folyamat elemzése és szükség szerint áttervezése
- összegző tanulmány elkészítése
- hosszú távú működés biztosítása
- a szerzett tapasztalatok, a kialakított módszertan átadása

6) Részletes ütemterv

Feladat	Feladat részletes leírása	Határidő	Felelős személy
Munka megbeszélés szervezése	Meghívók kiküldése, telefonos megerősítés	2011.04.5	Dr. Csorba József Dér Rita
Munka megbeszélés	Prioritások és fejlesztési lehetőséget Észak Pesten (jegyzőkönyv csatolva)	2011.04.18	Dr. Csorba József Dér Rita
Munkamegbeszélés jegyzőkönyv elkészítése, kiküldése a résztvevőknek	A munkamegbeszélésen elhangzott hozzászólások részletes leírása, kiküldése	2011.04.28	Dr. Csorba József Dér Rita
XIII. kerületi döntéshozókkal való találkozás megszervezése, XIII. ker. KEF	Időpontok, helyszínegyeztetés XIII. kerületi KEF tagok informálása e-mail formájában a fejlesztési programról	2011.04.30	Szabó Gábor
XIII. kerületi döntéshozókkal való találkozás	A fejlesztési tervek bemutatása: - Holopné Sramek Kornélia – XIII. kerületi önkormányzat alpolgármester - Csoba Lászlóné XIII. kerületi Önkormányzat Művelődési, Ifjúsági és Sport osztályvezető főtanácsosával	2011.05.05	Szabó Gábor Dr. Csorba József

Munkamegbeszélés szervezése	Meghívók kiküldése, telefonos megerősítés	2011.05.16	Dr. Csorba József Kánya Krisztina Miletics Marcell
Munkamegbeszélés	Megkereső programok fejlesztése, a szolgáltatások közötti kommunikáció erősítése koordinációs iroda létrehozása (jegyzőkönyv csatolva)	2011.05.30	Dr. Csorba József Kánya Krisztina Miletics Marcell
Munkamegbeszélés jegyzőkönyv elkészítése, kiküldése a résztvevőknek	A munkamegbeszéléseken elhangzott hozzászólások részletes leírása, kiküldése	2011.06.10	Dér Rita
Intézményi kérdőív összeállítás	Az együttműködési szándékot kifejező intézmények feltérképezése kérdőív formájában,	2011.06.10	Kánya Krisztina
Együttműködési megállapodás tervezet kidolgozása	Rövid együttműködési tervezet kidolgozása-munkaanyag	2011.06.10	Miletics Marcell
A bevonható intézményi, szakemberi kör feltérképezése, megkeresése	A még nem résztvevő intézmények szakemberek megkeresése, személyes telefonos kapcsolat felvétel, informálás a programról	2011.06.15	Kánya Krisztina XIII. kerület Géber Eszter IV. kerület Geist Gábor XV. kerület
Munkamegbeszélés szervezése	Meghívók kiküldése, telefonos megerősítés	2011.06.20	Kánya Krisztina Szabó Tünde Dér Rita
Munkamegbeszélés	Az együttműködési program konkrét területeinek meghatározása, munkamódszer megbeszélése	2011.06.27	Dr. Csorba József Dér Rita
Munkamegbeszélés jegyzőkönyv elkészítése, kiküldése a résztvevőknek	A munkamegbeszélés részletes leírása, kiküldése	2011.07.08	Dér Rita

Együttműködési megállapodás előzetes leírása kiküldése a résztvevőknek	A munkamegbeszélésen megfogalmazódott tartalmak összesítése és kiküldése	2011.07.15	Dér Rita Dr. Csorba József
Az együttműködéshez kiegészítő javaslatok visszaküldése	A szerződés tanulmányozása, kiegészítések kidolgozása	2011.07.28	Minden résztvevő intézmény Dr. Csorba József Dér Rita
A végleges együttműködési szerződés kidolgozása, kiküldése	A visszaérkezett javaslatok, értékelése, beillesztése előzetes jogi kontroll	2011.08.10	Dr. Csorba József Dér Rita
Az intézmények, szakemberek közötti együttműködések elkezdése együttműködés	A kérdőívek alapján kapcsolatok kialakítása a konkrét beteg- kliens ellátási folyamatban	2011.08.30	Minden résztvevő intézmény Dr. Csorba József Dér Rita Kánya Krisztina Miletics Marcell
A XV. kerület döntéshozóival kapcsolatfelvétel, bevonás	Az illetékes önkormányzati személyekkel kapcsolat felvétel, időpont egyeztetés, a program bemutatása	folyamat	XV. kerületi résztvevő intézmények Geist Gábor Dr. Csorba József
Regionális beteg-kliens ellátási útvonalak tervezése	Az ellátási útvonalak konkrét megfogalmazása, intézményekre és szakemberekre lebontva	2011.08.30	Dr. Csorba József Dér Rita Kánya Krisztina Miletics Marcell
Az együttműködési megállapodások elfogadása a résztvevő intézmények és szakemberek által	A szükséges jogi döntések meghozatala (pl.: közgyűlés)	2011.08.30	Résztvevő intézmények Dr. Csorba József Dér Rita
Munkamegbeszélés szervezése	Meghívók kiküldése, telefonos megerősítés	2011.09.04	Kánya Krisztina Szabó Tünde Dér Rita Dr. Csorba József
Munkamegbeszélés	Aláírt együttműködések összesítése tervezett beteg kliens útvonal megbeszélése együttműködési	2011.09.13	Kánya Krisztina Miletics Marcell Dr. Csorba József Dér Rita

	tapasztalatok megbeszélése		
Munkamegbeszélés jegyzőkönyv elkészítése, kiküldése a résztvevőknek	A munkamegbeszélés részletes leírása, kiküldése	2011.09.20	Dér Rita
Együttműködés szélesítése, egységesítése		folyamatos	Résztvevő intézmények Dr. Csorba József Dér Rita
Beteg kliens útvonalak végleges kidolgozása	A tapasztalatok és munkamegbeszélés eredményeinek leírása	2011.09.30	Dr. Csorba József Dér Rita Kánya Krisztina Miletics Marcell
Beteg kliens végleges útvonalak elfogadása	A résztvevő intézmények, szakemberek elfogadják és kezdik alkalmazni a beteg kliens regionális útvonalait	2011.10.15	Résztvevő intézmények Dr. Csorba József Dér Rita
Munkamegbeszélés szervezése	Meghívók kiküldése, telefonos megerősítés	2011.10.20	Kánya Krisztina Szabó Tünde Dér Rita Dr. Csorba József
Munkamegbeszélés Eset megbeszélés	A találkozás első része az együttműködési tapasztalatok összegzése A második része a konkrét beteg-kliens kapcsán az ellátási útvonal használatának értékelése, megbeszélése	2011.10 utolsó hete	Dr. Csorba József Dér Rita Kánya Krisztina Miletics Marcell
Északpest regionális információs anyag tervezése	Rövid írásos információs anyag tervezése, előkészítése, figyelembe véve a regionális beteg kliens ellátási útvonalakat	2011.11.10	Dr. Csorba József Dér Rita Kánya Krisztina Miletics Marcell
Munkamegbeszélés szervezése	Meghívók kiküldése, telefonos megerősítés	2011.11.20	Kánya Krisztina Szabó Tünde Dér Rita Dr. Csorba József

Munkamegbeszélés Eset megbeszélés	A találkozás első része az együttműködési tapasztalatok összegzése A második része a konkrét beteg-kliens kapcsán az ellátási útvonal használatának értékelése, megbeszélése Az információs anyag véglegesítése	2011.11 utolsó hete	Dr. Csorba József Dér Rita Kánya Krisztina Miletics Marcell
Északpest regionális információs anyag kiadása	Az információs anyag szerkesztése, lektorálása, nyomtatása	2011.12.15	Dr. Csorba József Dér Rita Kánya Krisztina Miletics Marcell
Munkamegbeszélés szervezése	Meghívók kiküldése, telefonos megerősítés	2011.12.10	Kánya Krisztina Szabó Tünde Dér Rita Dr. Csorba József
Munkamegbeszélés Eset megbeszélés	A találkozás első része az együttműködési tapasztalatok összegzése A második része a konkrét beteg-kliens kapcsán az ellátási útvonal használatának értékelése, megbeszélése A program eredményeinek értékelése, a program folytatásának	2011.12.20	Dr. Csorba József Dér Rita Kánya Krisztina Miletics Marcell
Információs anyag kiküldése		2011.12.27	Résztvevő intézmények Dr. Csorba József Dér Rita Kánya Krisztina Miletics Marcell
A tapasztalatok összegzése tanulmány formájában	A záró tanulmány elkészítése, kiküldése az érintett intézményeknek, szakembereknek, döntéshozóknak	2011..12. 27	Dr. Csorba József Dér Rita Kánya Krisztina Miletics Marcell
Hosszú távú együttműködés folytatása, havonta egyszer munka és estmegbeszélés	A kialakult munkamód folytatása, rugalmas változtatása szükség esetén,	2012, minden hónap utolsó hete	Dr. Csorba József Dér Rita Kánya Krisztina Miletics Marcell
Tapasztalatok	Szakmai	2012	Dr. Csorba József

bemutatása szakmai körökben	konferenciákon prezentáció, publikálás szakmai lapokban		Dér Rita Kánya Krisztina Miletics Marcell
--	--	--	---

7) Megvalósult lépések

7.1 A fejlesztés céljainak általános meghatározása

Az általános utcai munka, megkereső tevékenység, korai kezelésbe vétel, kliens – beteg útvonal elméleti alap céljait vettük figyelembe.

Az együttműködést, koordinálást a hálózati rendszer szabályszerűségei alapján gondoljuk, ahol minden egység folytatja az eddigi tevékenységét, megőrzi önállóságát, elvetettük a hierarchikus szervezeti rendszert.

A formális és informális asszertív kommunikáció fejlesztésével érjük el a magasabb integrációs szintet.

7.2 A fejlesztés regionális konkrét céljainak megfogalmazása

Regionális szinten a következő konkrét célok megvalósítását tervezzük:

- az ellátatlan vagy részlegesen ellátott területek feltérképezése
- lehetőség szerint az összes szervezet, szakember bevonása, akik az utcai megkereső munkaterületen tevékenykednek
- a polgárőrség, a közterület felügyelet által „rizikó területeknek” minősített közterületekre fokozott fókuszálás a segítségi programokkal – ez fontos az önkormányzatok, döntéshozók érzékenyítése szempontjából is
- a regionális szervezetek tevékenységi körének pontos megismerése
- a formális információcsere hálózat kialakítása
- a folyamatos, havi egy alkalommal munkamegbeszélés bevezetése
- a kliens – beteg utak kialakítása a régióban
- folyamatos képzés biztosítása
- a rugalmas, gyors válaszképesség kialakítása, fenntartása

7.3 A bevont intézményi, szakemberi kör meghatározása

A programban első körben bevontuk azokat az intézményeket, szakembereket, akik a TÁMOP 5.4.1. észak-pesti regionális fejlesztés megvalósításában már aktívan együttműködtek.

- Iránytű Ifjúsági és Mentálhigiénés Alapítvány
- Szenvedélybetegek Közösségi ellátás
- Magyar Ökumenikus Segélyszervezet
- Baptista Szeretetszolgálat
- Drog Stop Budapest Egyesület
- Drogprevenciós Alapítvány

● Nyíró Gyula Kórház Drogambulancia

A korai kezelésbevitel, megkereső programok fejlesztése, szolgáltatások közötti kommunikációs- együttműködés erősítése, koordináció megvalósítása céljából elsődleges szerepet azoknak a szervezeteknek szakembereknek szánunk, akiknek egyik fő tevékenységük az utcai munka, a megkereső munka, a hajléktalanokkal való kapcsolat.

A fejlesztés következő lépésében bevonni kívánjuk azokat a szervezeteket is, akiknek a tevékenységi körében nem a szenvedélybeteggel való foglalkozás az elsődleges, de munkájuk során potenciálisan találkoznak ilyen célcsoporttal.

Ilyen szervezetek a hajléktalanokkal foglalkozó intézmények (BMSZKI, Léthatáron Alapítvány, Twist Olivér alapítvány, Magyar Vörös Kereszt), a fiatalokkal, gyermekekkel foglalkozó intézmények (ESZI, MUFTI, TAMUSZ) vagy a közterületen feladatot végző szervezetek (polgárőrség, közterület felügyelet).

7.4 A program koordinátorainak megnevezés

A fejlesztés koordinálására két személyt neveztünk ki:

Kánya Krisztina - Magyar Ökumenikus Segélyszervezet
Miletics Marcell - Baptista Szeretet Szolgálat

7.5 A program infrastrukturális háttér pontosítása

Az „irodai” háttér biztosítását (levelezés, telefon, stb. kezelését) a MÖSZ XIII. kerületi Szociális és Szenvedélybetegek nappali központja vállalta.

A megbeszélésekhez, találkozókhoz szükséges termet és audiovizuális eszközöket a Nyíró Gyula Kórház Drogambulanciája biztosítja.

A programban résztvevő intézmények, szakemberek közös levelezőrendszert hoztak létre.

7.6 A munkamód meghatározása

- munkamegbeszélések havonta egy alkalommal
- írásbeli együttműködés lefektetése
- esetmegbeszélések havonta egy alkalommal
- folyamat értékelése 3 havonta
- folyamatos információcsere a levelező rendszeren keresztül
- közös döntéshozatal figyelembe véve az összes résztvevő igényeit

7.7 A fejlesztés elfogadása a regionális önkormányzatokkal, döntéshozókkal

XIII. kerület

A XIII. kerületben személyes találkozót bonyolítottunk le a kerület alpolgármesterével, Holopné Sramek Kornéliával.

Az alpolgármester asszony nagyon nyitott volt a TÁMOP projekttel kapcsolatosan. 2001.05.17-én az alpolgármester asszony egy elvi támogató nyilatkozatot is kibocsájtott számunkra.

Szintén személyes találkozás szerveztünk Csoba Lászlónéval, a XIII. kerületi Önkormányzat Művelődési, Ifjúsági és Sport osztályvezető főtanácsosával, aki teljes mértékben támogatta programunkat.

A XIII. kerületi Önkormányzat Szociális, Egészségügyi és Művelődési bizottság a május 26-i ülésén megtárgyalta és egyhangúan elfogadta az anyagunkat, erről határozat született.

A XIII. kerületi KEF tagjainak e-mailben elküldtük tájékoztatás céljából a fejlesztési prioritásokról szóló tanulmányt.

IV. kerület

A IV. kerületi KEF gyűlésen informáltuk a tagokat és az elnök urat - dr. Molnár Szabolcsot, aki egyben a kerület egyik polgármestere - a TÁMOP 5.4.1. projekt keretein belül tervezett helyi fejlesztésekről.

XV. kerület

A XV. kerületben nem sikerült még a döntéshozókkal kapcsolatot teremteni.

A kerületben jelenleg működő KEF nincs.

A következő időszak egyik fő feladata a XV. kerületi döntéshozókkal való kapcsolatfelvétel, együttműködés kialakítása.

8) Összegzés

A fejlesztést a régióban működő szervezetek, szakemberek progresszív, magasabb ellátási minőséget biztosító programnak tartják, emiatt nagyszámú intézmény, szakember részt vesz a fejlesztésben.

A program regionális céljait, konkrét lépéseit, teendőit sikerült jól kidolgozni.

A XIII. kerületben magas szinten és széles körben sikerült a döntéshozókkal elfogadni a program támogatását.

A IV. kerületben is ismertettük a fejlesztést, a XV. kerületben remélhetőleg a jövőben az erőfeszítések hatására sikerül érzékenyíteni a döntéshozókat.

9) Mellékletek

Emlékeztető
TÁMOP 5. 4. 1. projekt
A helyi addiktológiai ellátórendszer
Prioritások és fejlesztési lehetőségek Észak-pesten
Észak-Pesti régió megbeszélése
2011. 04. 18.

Résztvevők:

Dr. Csorba József- Fővárosi Önkormányzat Nyíró Gyula Kórház Drogambulancia és Prevenációs Központ

Mesterházy Pálné- Fővárosi Önkormányzat Nyíró Gyula Kórház Drogambulancia és Prevenációs Központ

Szabó Tünde- Fővárosi Önkormányzat Nyíró Gyula Kórház Drogambulancia és Prevenációs Központ

Miletics Marcell- Baptista Szeretetszolgálat

Varga Mónika- Drogprevenciós Alapítvány

Szabó Gábor- Iránytű Ifjúsági és Mentálhigiénés Alapítvány

Kánya Krisztina- MÖSZ XIII. kerületi Szociális Központ

Géber Eszter- Drog Stop Budapest Egyesület

Geier Róbert- Félúton Alapítvány

Dér Rita- Mátrix Egyesület

Az NDI képviseletében Kun Bernadett és Fehér Richárd.

Dr. Csorba József a tanulmány, illetve a tanulmányban vázolt fejlesztési lehetőségek bemutatása után felkéri az egybegyűlteket valamely –a későbbiekben megvalósítandó- program elem kiválasztására.

A résztvevők a felsorolt fejlesztési célok közül egybehangzóan a megkereső programok fejlesztésére, a szolgáltatások közötti kommunikáció erősítésére szavaznak. Ezen belül egy koordinációs iroda létrehozását látják indokoltnak.

Dr. Csorba József javasolja az utcai szociális munkával foglalkozó intézmények, szervezetek bevonását a projekt megvalósításához.

Miletics Marcell véleménye, hogy a hajléktalanság felől elindulva közelítsük meg a feladat kidolgozását. Kerüljenek bevonásra a hajléktalan ellátók, ezáltal közös munkát tudunk kialakítani. Fontosnak tartja az utcai szociális munkások együttműködését, a kollegák közös asztalhoz történő leülését, melyek által kiszűrhetők a duplikációk, megvalósulhat a közös gondozás.

Elmondja, hogy a szolgáltatók nehéz helyzetben vannak, mert „sokat látnak”, melyből adódóan nem minden esetben az önkormányzat által várt képet festik le. Ellenben ez a feladatuk, hiszen az utcai szociális munkásoknak javaslat tételi szerepük van a döntéshozók, Önkormányzat felé.

Dr. Csorba József egyetért a hozzászólóval. Véleménye szerint a hajléktalan ellátók között sok a jól funkcionáló együttműködés, míg a szenvedélybeteg ellátók esetében ez –sajnos- nem mondható el. Fentiekből kiindulva fontos lenne, hogy a IV., XIII., és a XV. kerületben modellprogram tudjon elindulni.

Kun Bernadett hozzászólásában elmondja, hogy bár kevés a megvalósításhoz rendelkezésre álló idő, a program el tud indulni. A koordinációs iroda jó kiegészítés lehet az utcai szociális munkához.

Dr. Csorba József lényegesnek tartja az Önkormányzatok felé a várható előnyök kihangsúlyozását.

Miletics Marcell felajánlja a Baptista Szeretetszolgálat tapasztalatait a munkához.

Szabó Gábor elmondja, hogy a XIII. kerületben a Gyermekjóléti szolgálatnál működik egy megkereső program, csellengő gyerekek, szerhasználók, roma lakosság részére. Javasolja a velük való együttműködést.

Miletics Marcell megerősíti Szabó Gábor javaslatát: A megkereső program egy korai jelzőrendszer szerepét is betöltheti a Gyermekjóléti Szolgálatok, Családsegítő Központok felé. A későbbiekben ezt a véleményt Géber Eszter is megerősítette.

Kun Bernadett felhívja a figyelmet, hogy amennyiben ezt a programelemet választják a résztvevők, minden érintettet fontos meghívni.

Miletics Marcell kihangsúlyozza, hogy átfogó modellre van szükség, a munkatársak ne csak adott szinten kapjanak jogosítványt, képzést, hanem más területek felé is.

Varga Mónika: Megkérdőjelezi, hogy a megfelelő személyek kapják-e meg a képzést, illetve a képzés hatékonyságát.

Miletics Marcell a Salgótarjáni képzési tapasztalatait tudja felajánlani a hajléktalan kurzus területén. Elmondja, hogy droggal és prostitúcióval kapcsolatban is van lehetőség képzésre.

Dr. Csorba József első lépésben lényegesnek tartja felmérni, hogy kik vonhatók be a programba, és kik szeretnének bevonódni. Második lépésként az eddigi tapasztalatok, megbeszélését emeli ki.

Geier Róbert támogatja az eddig elhangzottakat. Véleménye szerint az együttműködés lehetővé teszi a jó protokollok kidolgozását, kompetenciák kialakítását.

Géber Eszter megerősíti a gyermekjóléti szolgálatokkal való pozitív együttműködés fontosságát, saját tapasztalatai alapján.

Dr. Csorba József összefoglalja az első lépés feladatait: feltérképezni, kik azok az intézmények, szolgáltatók, akik ilyen irányú tevékenységet végeznek, és bevonhatók. Emlékeztető összeállítása a szolgáltatók adataival, kontaktszemély megnevezésével, elérhetőségével.

Miletics Marcell vállalja a hajléktalan ellátás területén vállalja az adatok összeállítását.

Varga Mónika a XV. kerületi, Geist Gábor a XIII. kerületi, Géber Eszter a IV. kerületi szolgáltatók feltérképezését vállalja.

Dr. Csorba József felveti, hogy a hatékony koordinációhoz szükség van egy irodára, mely rendelkezik a megfelelő informatikai felszereltséggel, illetve egy koordinátorra.

Kánya Kriszta véleménye szerint a MÖSZ Országbíró utcai intézménye infrastruktúráját tekintve alkalmas irodaként funkcionálni.

Miletics Marcell vállalja a szakmai koordinációt.

A résztvevők elfogadják a felajánlásokat, megszavazzák Kánya Krisztinát és Miletics Marcellt koordinátornak. A jelölt személyek a megbízást elfogadják.

Dr. Csorba József javasolja a döntéshozók megkeresését az adott kerületekben. Az Önkormányzat megkeresését a IV. kerületben KEF gyűlés keretében Géber Eszter, Szabó Gábor, a XIII. kerületben Dr. Csorba József személyesen, és a XV. kerületben e-mail formájában Varga Móni vállalja. Határidőnek 2011. május 7. napját jelölik meg a résztvevők.

Kun Bernadett elmondja, hogy folyamatban van egy prezentációs anyag elkészülése a projektről, melyet szintén el lehet juttatni a döntéshozóknak. Felajánlja az NDI segítségét hivatalos levél formájában az Önkormányzatok felé.

Fehér Richárd javasolja a szolgáltatók feltérképezéséhez az FSZH honlapját kiindulásként.

Dr. Csorba József véleménye szerint az első megbeszélésre meg kell hívni a szolgáltatókat, de előtte egy előzetes koordinációs program, módszertan kidolgozására lenne szükség.

A résztvevők megállapodnak, hogy 2011. április 26. napjáig bezárólag Kánya Kriszta részére az általa javasolt előzetes program tervezetet átküldi Géber Eszter, Varga Mónika, Szabó Gábor és Dér Rita. Az átküldött anyagot Kánya Kriszta továbbítja Miletics Marcell felé, aki tervezetek egységbe foglalja.

A résztvevők célnak a kapcsolatépítést, az összefogást egy adott kerületen belül, majd a három kerület összehangolását jelölik meg. Kun Bernadett kiegészíti a megjelölt célt az alábbiakkal:” Egy új rendszerű szociális munka induljon el, mely hatékony, áttekinthető, és adoptálható.”

A résztvevők a következő megbeszélés időpontjának május közepét tűzik ki, május végére produktumot kívánnak bemutatni.

Varga Mónika a szolgáltatók részére a program által biztosított anyagi haszon felől érdeklődik. Dr. Csorba József elmondja, hogy kézzel fogható haszon a szolgáltatók részére nem lesz. A tényleges haszon Miletics Marcell elmondása szerint az információ átadás, telefonszám csere, kapcsolatok kialakítása, az együttműködés, a közös munka által biztosított hatékonyság, stb..

Miletics Marcell összefoglalja a megbeszélés eredményét: Modellprogram létrehozása, mely elemezhető, értékelhető, és melyet a TÁMOP 5.4.1. projekt keretében közösen dolgozzunk ki.

Budapest, 2011. 04. 18.

Dér Rita

Emlékeztető

TÁMOP 5. 4. 1. projekt

A helyi addiktológiai ellátórendszer

Megkereső programok fejlesztése, a szolgáltatások közötti kommunikáció erősítése
koordinációs iroda létrehozása

Első találkozás

(Főv. Önkorm. Nyíró Gy. Kórház Drogambulancia)

2011. 05. 30.

Résztvevők:

Dr. Csorba József- Fővárosi Önkormányzat Nyíró Gyula Kórház Drogambulancia és
Prevenációs Központ

Mesterházy Pálné- Fővárosi Önkormányzat Nyíró Gyula Kórház Drogambulancia és
Prevenációs Központ

Szabó Tünde- Fővárosi Önkormányzat Nyíró Gyula Kórház Drogambulancia és Prevenciósz Központ

Miletics Marcell- Baptista Szeretetszolgálat

Vigh Attila- Baptista Szeretetszolgálat

Somogyi Eszter- Baptista Szeretetszolgálat

Geist Gábor- Drogprevenciósz Alapítvány, Iránytű Ifjúsági és Mentálhigiénés Alapítvány

Szabó Gábor- Iránytű Ifjúsági és Mentálhigiénés Alapítvány

Kánya Krisztina- MÖSZ XIII. kerületi Szociális Központ

Géber Eszter- Drog- Stop Budapest Egyesület

Svéger Szilvia-Magyar Vöröskereszt

Póth Zsuzsanna- Újpesti Gyermekjóléti Központ

Dér Rita- Mátix Egyesület

Dr. Csorba röviden ismerteti a projektet.

Bemutatkoznak a résztvevők és az általuk képviselt szervezetek:

Svéger Szilvia: XIII. ker. Rákospatak és a Róbert Károly körút által határolt területen tevékenykednek. A kerületben négy szolgáltató biztosítja a megkereső munkát. Munkanapokon 16-tól 18-ig irodai munkát, 18-tól 22-ig terepmunkák végeznek. Az általuk lefedett területen a hajléktalanok intézményekbe juttatása jól működik, kb. 40 klienssel dolgoznak, életkori megoszlásuk vegyes. Jelenleg szerhasználó kliensük nincsen, az elmúlt időszakban egy 40 éves férfi klienst lejutását segítették Kovácsszénájára, aki felépülését a Pécsi félutas házba folytatta. Jelenleg Pécsen él párkapcsolatban, munkahellyel rendelkezik.

Geist Gábor: a megkereső munkába bekapcsolódik a kerületi Gyermekjóléti Szolgálat és a tügyűjtő program. Együttműködnek a Félúton Alapítvánnyal, és a Duna Plázával. Javasolja XIII. ker. Szabolcs utcában - mint rehabilitálandó övezetben - több szervezet együttműködve célzott programmal próbáljon beavatkozni, melyben az általa képviselt szervezet is szívesen részt vesz. Adott területen jellemző a nyílt színi droghasználat.

Géber Eszter: IV. ker. képviselőjeként van jelen, de a XV. ker. is hozzájuk tartozik. Kapcsolatban állnak - többek között - a kerületi Gyermekjóléti Szolgálattal, a Twist Olivér Alapítvánnyal, DPA-val. A IV. kerületet sikerült bejárniuk, a fokozott figyelmet igénylő helyszíneket felderítették, nagy mennyiségű szórólapot osztottak szét, 24 órás telefonos elérhetőséggel rendelkeznek Drop In szolgáltatással összekapcsolódva. Elmondása alapján érezni lehet a szolgáltatásuk iránti érdeklődést, de tényleges elindulás még nem következett be. A kliensek általában elterelés miatt érkeznek, utána nem jönnek vissza. Négy munkatárssal dolgoznak. A Népszigetre még nem jutottak ki. Szolgáltatásuk célcsoportja a szenvedélybetegek. Jó a kontaktjuk a lakossággal.

Póth Zsuzsanna: három évig vett részt az utcai megkereső programban, jelenleg már nem dolgozik benne. Két ifjúsági klubot működtetnek, a fiatalok minden rétegből érkeznek, és érintettek a szerhasználatban. A családgondozók nevében nyilatkozik, lényegesnek tartja a fiatalok addiktológiai támogatását, komplex ellátását, ami továbblépéseket kínál számunkra. Tapasztalják a fiatal (15-16 év) intravénás szerhasználók megjelenését.

Géber Eszter elmondja, hogy a Drog- Stop és a GYEJO délelőtti addiktológiai tanácsadás kialakításán dolgozik fiatalok számára.

Póth Zsuzsanna szerint a kollegák fejében még nincs jelen, hogy mennyire szükség lenne erre a szolgáltatásra, lényegesnek tartja „felnyitni a szemüket”. Az intézményükben vezető változásra kerül sor, előreláthatóan 2011. július 1.-vel. Az új vezető Dr. Varga József lesz.

Dr. Csorba felajánlja az NDI és az NCSSZI megkeresését az együttműködés kialakításának segítésére. A Drog Stop és a GYEJO képviselője megköszöni a segítséget, és felajánlja további támogatását.

Somogyi Eszter: Utcafront, 2000 óta dolgoznak drogos hajléktalanokkal, ma már integrált intézményként. Amit szolgáltatásként biztosítanak: a kliensek hajléktalan szállón való elhelyezése, délutáni órákban tüssere, a szállón közösségi ellátás (az utcáról begondozottak részére), metadon program melletti munkahely keresés segítése, támogatása. Területük Budapest főváros területe. Két csapatban négy munkatárssal dolgoznak, folyamatos elérhetőséggel rendelkeznek.

Tapasztalataik szerint a heroint felváltotta a mefedron, mely erős szomjúságot, ezáltal kiszáradást okozhat, ezért a konzerv és ruha adományok mellett igyekeznek ásványvízzel is ellátni a hajléktalanokat. Továbbá a drogszemély begyűjtése is a feladatai közé tartozik az általuk lefedett területen. Klienseik magukról és más kliensről is jeleznek, gyakran ők mutatják be a segítőt a szerhasználóknak. Gyakran klienseik hívják fel figyelmüket a nyílt színi droghasználatra, a szerhasználókat igyekeznek mobil tüssere programjukkal elérni. Tapasztalataik szerint gyakoriak az intézményi szökések, 16-17 éves fiatalok is már foglalt házakban laknak. Próbálnak segítséget nyújtani a 18 év alatti szerhasználó fiataloknak, de elvonóra 18 alatt nehéz bejuttatni az érintetteket, viszont a rehabilitációt Pécsváradi rehabilitációs intézménnyel együttműködve meg tudják oldani. A mobil tüssere programjukat Csepelen kezdték, majd a felmerült igények miatt a program a területen állandósult. Jelenleg Újpesten merült fel igény mobil tüssere szolgáltatásra. Jó az együttműködés az intézményekkel.

Miletics Marcell elmondta, hogy nem csak a szállóra juthatnak be a rászorulóknak, hanem két félutas házat is működtet a Szeretetszolgálat - Miskolcon és Debrecenben - ezzel is segítik a továbblépést, felépülést.

Dr. Csorba kéri a kollegákat, hogy mondják el, hogy ki, milyen pontok, milyen gondolatok mentén, milyen javaslatokkal kíván részt venni a koordinációs iroda programjának kidolgozásában, mely szempontokat tart lényegesnek az adott témában.

Kánya Kriszta szerint, az eddigi visszajelzések alapján nem a nulláról indulunk, hiszen több intézmény között van együttműködés.

Vigh Attila elmondja, hogy a jelenlegi helyzetre a felaprózott együttműködések jellemzők. Szükség lenne közös teamekre, stábokra, esetek kapcsán közös gondolkodásra, ezáltal csökkennének a kliens játszmák, az ügyintézés hatékonysága nőne. Lényegesnek tartja, hogy a különböző szervezetek munkatársai konkrétan, egyértelműen beszéljenek egymással.

Svéger Szilvia kiemeli a pozitív kapcsolatukat a Kék Ponttal Elmondása alapján régi vezetőjük és néhány munkatársuk is dolgozott a fenti szolgáltatónál.

Miletics Marcell szerint kollegiális szinten is lényeges lenne fejleszteni a kapcsolatot. Nem biztos, hogy kell a közös koordináció. Ez a jelen megbeszélés alapja.

Vigh Attila tapasztalata, hogy a hajléktalanokkal foglalkozó szociális munkások kerülnek a drogosokat, a hajléktalanokra koncentrálnak. Véleménye szerint, jó lenne a mélypontoknál jelen lenni. Példaként említi, hogy a közel múltban a Máltai Szeretetszolgálat dolgozója kért segítséget a Baptista Szeretetszolgálat dolgozóitól. Ezáltal a két szervezet között is elindult egy együttműködés, gondolkodás, illetve történt egy másik szolgáltató felé nyitás, a segítség elfogadása.

Géber Eszter is azt tapasztalja, hogy az utcások gyakran félnek a szipusoktól, ezért nem mennek oda hozzájuk.

Geist Gábor jelzi, hogy szervezetük számos együttműködéssel rendelkezik, így nem teljesen érti, hogy mit takar a „koordináció” a jelen esetben.

Dr. Csorba elmondja, hogy a jelen megbeszélés arra hívatott, hogy a koordináció tartalmát próbálják a jelenlévők itt és most meghatározni, feltölteni, s egységbe foglalni az együttműködések.

Geist Gábor véleménye szerint informális kapcsolatok alapján működik együtt sok szervezet. Alkalmanként különböző szervezetek munkatársai együtt is járhatnának. Pl. Félúton alapítvány a prostitúciót veszi főszempontnak, míg ők a drog szempontjából közelítenek a hajléktalanokhoz. A kezdeti fenntartások ellenére jól működik az együttműködés, más szolgáltatások, más szervezetek ajánlása is lényeges lenne.

Miletics Marcell javasolja az együttműködési megállapodás keretein belül, mint munkamódszer (ki mit vállal, mikor, milyen helyszínen stb.) strukturálni az együttműködések, modellprogramot létrehozni. Minden utcás tudjon minden utcáról, területről, specialitásról. Jó lenne, ha 2011 végére minden szervezet együttműködne, kéthavonta rendszeres találkozásra kerülne sor a jelenlegi résztvevőkkel, illetve a régióban tevékenykedő szervezetek munkatársaival. Más országokban ez működik. Az együttműködés adja a keretet, jó munkafolyamat, kidolgozása valószínűleg behívja a most távollévő szervezeteket is. Támogatja a koordinációt.

Somogyi Eszter fontosnak tartaná a közös kliensről folytatott egyéni esetmegbeszéléseket.

Geist Gábor támogatja a program megvalósítását.

Géber Eszter javasolja kis teamek beiktatását a kéthavonta történő megbeszélések közé.

Geist Gábor megemlíti, hogy a XV. ker. KEF felé is lehetne közvetíteni, talán jó hatással lenne a KEF-re az együttműködés.

Géber Eszter felajánlja a Drog Stop internetes adatbázisát a szolgáltatókról.

Dr. Csorba szerint érdemes lenne szórólapokat készíteni A3-as szétbontható formátumban.

Géber Eszter támogatja Dr. Csorba javaslatát, kiegészítve a nem droggal/ drog használókkal foglalkozó szervezetek számára kisméretű formátumban bővebb bemutatkozó anyag elkészítésével.

Kánya Kriszta szerint az összes szolgáltatásról, intézményi feltételekről lehetne egy ilyen összesítőt készíteni.

Dr. Csorba jelzi, hogy az utcai megkereső munkát végző ellátókról bővebben kellene írni.

Miletics Marcell javasolja kérdőív összeállítását, melyet minden szervezetnek el lehet küldeni. Strukturált kérdőívre gondolt, mely az adatok összeállítása után az Együttműködési megállapodás része lehet.

Dr. Csorba meghatározza a feladatokat:

1. Strukturált kérdőív összeállítása (tömör egyértelmű), Kánya Kriszta egy héten belül vállalja.
  2. Rejtőzködő szervezetek felkutatása
  3. Szervezeti összesítő készítése, kérdőívek kiküldése, 3-4 nap eltelte után telefonos megkeresés, szükség esetén a kérdőív telefonon történő lekérdezése. IV. ker. Géber Eszter XV. Ker. és XIII. ker. GYEJO Geist Gábor, XIII. ker. Kánya Kriszta és Szabó Tünde vállalja.
  4. Kérdőívek összesítését Miletics Marcell vállalja.
  5. Együttműködési megállapodás körvonalazása Kánya Krisztának előzőekben küldött e-mailek alapján.
  - 6, Június végén találkozás, együttműködés kidolgozása, véglegesítése.
- Szabó Gábor javasolja a polgárőrség bevonásának átgondolását.

Vigh Attila elmondja, hogy a X. ker. polgárőreivel jó a kapcsolatuk, illetve igyekeznek rendőrséggel, a körzeti megbízottal kapcsolatot kialakítani.

Geist Gábor szerint a rendészeti szervek szemléletének formálására is alkalmas lenne az együttműködés kialakítása.

Dr. Csorba javasolja a június végi megbeszélésre a polgárőrök meghívását.

Dr. Csorba vállalja a meghívók kiküldését, majd később emlékeztető kiküldését. Javasolja a június 27. 10-12 között a következő találkozást Nyíró Gy. Kórház Drogambulanciáján, illetve kéri a polgárőrök minél előbbi elérését.

Miletics Marcell vállalja az összesítések alapján az Együttműködési megállapodás tervezetének elküldését egy héttel előbb Dr. Csorbának.

Kánya Kriszta a felmerült javaslatok alapján vállalja egy közös levelező lista elkészítését.

Dér Rita vállalja a jegyzőkönyv elküldését Kánya Krisztának, Dr. Csorbának és Miletics Marcellnak.

Miletics Marcell megköszöni az új résztvevőknek a jelenlétet és a közös gondolkodást.